

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Єдине здоров'я
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Медичний інститут. Кафедра громадського здоров'я
Розробник(и)	Бергілевич Олександра Миколаївна, Касянчук Вікторія Вікторівна
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	18 тижнів протягом 2-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг дисципліни становить 5 кред. ЄКТС, 150 год., з яких 54 год. становить контактна робота з викладачем (18 лекцій та 36 год. практичних занять)
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Громадське здоров'я"
Передумови для вивчення дисципліни	Гігієна харчування. Безпека харчових продуктів, Санітарно-епідеміологічний нагляд
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою дисципліни "Єдине здоров'я" є формування у студентів розуміння глобальної концепції "Єдине здоров'я", яка охоплює здоров'я людей, тварин та довкілля, а також ідентифікувати, аналізувати ризики, пов'язані з впливом на здоров'я населення детермінант навколишнього середовища (біологічних, фізичних, хімічних) з метою організації відповідних заходів, спрямованих на захист здоров'я населення.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Вступ до концепції «Єдине здоров'я». Історія та філософія концепції. Її значення та взаємозв'язок з глобальними проблемами та проблемами громадського здоров'я національного рівня. Аналіз ризику і концепція «Єдине здоров'я».

Тема 1 Вступ до концепції «Єдине здоров'я». Історія концепції та її філософія. Значення концепції «Єдине здоров'я» та її взаємозв'язок з глобальними проблемами в світі та громадським здоров'ям.

Дана тема надасть студентам інформацію та розуміння ключових історичних етапів розвитку та сучасного стану концепції «Єдине здоров'я», ознайомить з основними підходами, офіційними документами та організаціями, що формують дану концепцію в Україні та в світі. Будуть розглянуті основні філософські моменти концепції «Єдине здоров'я» та взаємозв'язок у ланцюгу «людина – тварини – довкілля», який є основою даної концепції. Буде визначено роль та застосування концепції «Єдине здоров'я» на глобальному рівні: світ, країна, регіон, громада та його взаємозв'язок з громадським здоров'ям.

Тема 2 Охорона здоров'я людей та тварин в концепції «Єдине здоров'я».

Дана тема дасть студентам зрозуміти та оцінити проблеми та ризики, які пов'язані із виникненням поширених в Україні та світі зоонозів. Будуть розглянуті епідеміологічні підходи, інструменти оцінки ризику та механізми контролю поширених в Україні та світі зоонозних захворювань з точки зору концепції «Єдине здоров'я» та з метою забезпечення здоров'я людей та тварин.

Тема 3 Аналіз ризику в концепції «Єдине здоров'я». Управління інфекційними захворюваннями.

Буде розглянута мета, основні терміни та складові аналізу ризику: оцінка ризику, управління та комунікація. На конкретних прикладах будуть відпрацьовані механізми аналізу ризику щодо деяких зоонозних інфекційних захворювань.

Модуль 2. Охорона довкілля та безпечність харчових продуктів в концепції «Єдине здоров'я».

Тема 4 Охорона довкілля та екологія в концепції «Єдине здоров'я».

Будуть розглянуті проблеми довкілля (зміна клімату, забруднення атмосферного повітря, радіаційне забруднення, проблеми стічних вод), їх вплив на здоров'я людей, тварин, екосистеми, довкілля та відповідність концепції «Одне здоров'я». Відповідальність людей за природне середовище та його стан. Екологічне здоров'я водних систем, ґрунтів та їх вплив здоров'я людей. Екологія збудників захворювань людей, пов'язаних з навколишнім середовищем.

Тема 5 Безпечність харчових продуктів, здоров'я населення та концепція «Єдине здоров'я».

Будуть розглянуті епідеміологічні особливості основних харчових патогенів (бактерії, мікроскопічні гриби, віруси, найпростіші), їх географічна поширеність, способи передачі та фактори ризику. Їх вплив на здоров'я населення.

Модуль 3. Міжнародне здоров'я в концепції «Єдине здоров'я».

Тема 6 Емерджентні інфекційні захворювання

Основні історичні пандемії, включаючи чуму, віспу, туберкульоз, жовту лихоманку, грип та ВІЛ /СНІД та занововиникаючі (емерджентні) захворювання спільні для тварин і людини (Covid-19). Епідеміологічні практики при емерджентних захворюваннях і в концепції «Єдине здоров'я».

<p>Тема 7 Біотероризм у контексті концепції «Єдине здоров'я»</p> <p>Буде розглянуто значення біотероризму у контексті концепції «Єдине здоров'я».</p>
<p>Тема 8 Проблема антибіотикостійкості в концепції «Єдине здоров'я»</p> <p>Студенти ознайомляться з механізмами стійкості до антибіотиків серед патогенних мікроорганізмів, що переносяться їжею, та їх взаємозв'язком із застосуванням антибіотиків у тваринництві. Буде опрацьована оцінка заходів з управління ризиками антибіотикотійкості харчових патогенів у різних точках харчового ланцюга в концепції «Єдине здоров'я». Антибіотикорезистентність у мікроорганізмів, збудників нозокоміальних інфекцій.</p>
<p>Тема 9 Біопрепарати в концепції «Єдине здоров'я».</p> <p>Студенти ознайомляться з вакцинами та біотерапевтичними засобами та їх використанням як терапевтичних засобів для боротьби з інфекційними захворюваннями.</p>

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Застосовувати знання у практичних ситуаціях.
РН2	Визначати пріоритети і проводити оцінку потреб сфери громадського здоров'я у конкретній ситуації.
РН3	Спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
РН4	Працювати в міжнародному контексті.
РН5	Аналізувати вплив різних детермінант на здоров'я населення та обґрунтовувати відповідні заходи з їх попередження.
РН6	Створювати команду для діяльності у сфері громадського здоров'я і забезпечувати її ефективну роботу.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 229 Громадське здоров'я:

ПР2	Визначати пріоритети та оцінювати потреби сфери громадського здоров'я, пропонувати науково обґрунтовані заходи та розробляти відповідні висновки та стратегії, які спрямовані на покращення галузі охорони здоров'я.
ПР3	Організовувати заходи з нагляду за станом здоров'я населення з використанням міжсекторального підходу.
ПР7	Ідентифікувати, аналізувати ризики, пов'язані з впливом на здоров'я населення детермінант навколишнього середовища (фізичних, радіаційних, хімічних, біологічних та виробничих) та організовувати відповідні заходи, спрямовані на захист здоров'я населення.

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Тема 1. Вступ до концепції «Єдине здоров'я». Історія концепції та її філософія. Значення концепції «Єдине здоров'я» та її взаємозв'язок з глобальними проблемами в світі та громадським здоров'ям.

Лк1 "Вступ до концепції «Єдине здоров'я», її історія та філософія. Взаємозв'язок з глобальними проблемами та проблемами громадського здоров'я національного рівня."

Дане заняття надасть студентам інформацію та розуміння ключових історичних етапів розвитку та сучасного стану концепції «Єдине здоров'я», ознайомить з основними підходами, офіційними документами та організаціями, що формують дану концепцію в Україні та в світі.

Пр1 "Вступ до концепції «Єдине здоров'я». Історія концепції та її філософія."

Будуть розглянуті основні філософські моменти концепції «Єдине здоров'я» та взаємозв'язок у ланцюгу «людина – тварини – довкілля», який є основою даної концепції. 12 Манхеттенських принципів. Визначено перелік зацікавлених сторін та організацій, які в даний час використовують підхід «Єдиного здоров'я».

Пр2 "Значення концепції «Єдине здоров'я» та її взаємозв'язок з глобальними проблемами в світі."

Буде розглянуто вплив різних глобальних детермінант (екологічних, економічних, політичних, технологічних та соціальних) в ланцюгу «людина – тварини – довкілля». А саме вплив забруднення навколишнього середовища, інтенсивної практики землекористування та виробництва на стан екології; вплив міжнародних подорожей, торгівлі тваринами на поширення захворювань, які є спільними для людей та тварини (зоонози); зміна демографії та поведінки людини, розвиток бідності та інших детермінант. Буде визначено роль та застосування концепції «Єдине здоров'я» на глобальному рівні: світ, країна.

Пр3 "Значення концепції «Єдине здоров'я» на місцевому рівні та її взаємозв'язок з громадським здоров'ям."

Дане заняття дасть студентам зрозуміти взаємозв'язки між державними виконавчими та органами, науковцями, які пов'язані з реалізацією програм охорони здоров'я та концепцією «Єдине здоров'я». Моніторинг за здоров'ям громади, нагляд за хворобами, розслідування захворювань та реагування на спалахи. Буде визначено роль та застосування концепції «Єдине здоров'я» на місцевому рівні: країна, регіон, громада та його взаємозв'язок з громадським здоров'ям.

Тема 2. Охорона здоров'я людей та тварин в концепції «Єдине здоров'я».

Лк2 "Охорона здоров'я людей, тварин та довкілля в концепції «Єдине здоров'я»."

Буде розглянуто вплив різних глобальних детермінант (екологічних, економічних, політичних, технологічних та соціальних) в ланцюгу «людина – тварини – довкілля».

Пр4 "Охорона здоров'я людей та тварин в концепції «Єдине здоров'я»."

Дане заняття дасть студентам зрозуміти та оцінити проблеми та ризики, які пов'язані із виникненням поширених в Україні та світі зоонозів. Буде розглянута роль домашніх та диких тварин в поширенні збудників зоонозів: бактеріальних (збудник туберкульозу у людей та тварин, збудник сибірської виразки, бруцельозу), вірусних (вірус сказу; коронавіруси; вірус грипу А). Основні паразитарні та мікотичні зоонози: токсоплазмоз (боротьба з котами, дикими водоймами, у вагітних жінок; лейшманіоз (у собак, у людей, нові вакцини) та інші.

Пр5 "Охорона здоров'я людей та тварин в концепції «Єдине здоров'я»."

Будуть розглянуті епідеміологічні підходи, інструменти оцінки ризику та механізми контролю поширених в Україні та світі зоонозних захворювань з точки зору концепції «Єдине здоров'я» та з метою забезпечення здоров'я людей та тварин.

Тема 3. Аналіз ризику в концепції «Єдине здоров'я». Управління інфекційними захворюваннями.

Лк3 "Аналіз ризику в концепції «Єдине здоров'я»."

Буде розглянуто мету аналізу ризику, його термінологію та основні складові: оцінка ризику, управління та комунікація.

Пр6 "Аналіз ризику в концепції «Єдине здоров'я»."

Студенти зможуть зрозуміти мету та основну термінологію аналізу ризику. Будуть розглянуті основні складові аналізу ризику: оцінка ризику, управління та комунікація.

Пр7 "Використання аналізу ризику в концепції «Єдине здоров'я»"

На конкретних прикладах будуть відпрацьовані механізми аналізу ризику щодо деяких зоонозних інфекційних захворювань.

Тема 4. Охорона довкілля та екологія в концепції «Єдине здоров'я».

Лк4 "Охорона довкілля та екологія в концепції «Єдине здоров'я». Проблеми довкілля та їх вплив на здоров'я населення: місцевий, регіональний, національний та світовий масштаби"

Будуть розглянуті проблеми довкілля (зміна клімату, забруднення атмосферного повітря, радіаційне забруднення, проблеми стічних вод), їх вплив на здоров'я людей, тварин, екосистеми, довкілля та відповідність концепції «Одне здоров'я». Відповідальність людей за природне середовище та його стан.

Пр8 "Проблеми довкілля та їх вплив на здоров'я населення: місцевий, регіональний, національний та світовий масштаби."

Будуть розглянуті проблеми довкілля (зміна клімату, забруднення атмосферного повітря, радіаційне забруднення, проблеми стічних вод), їх вплив на здоров'я людей, тварин, екосистеми, довкілля та відповідність концепції «Одне здоров'я». Відповідальність людей за природне середовище та його стан.

<p>Пр9 "Охорона довкілля та екологія в концепції «Єдине здоров'я»."</p> <p>Значення стану довкілля та екології для здоров'я людей та добробуту тварин. Екологічні детермінанти, оцінка їх впливу на здоров'я населення та зв'язок між охороною довкілля і політикою у концепції «Єдине здоров'я».</p>
<p>Пр10 "Охорона довкілля та екологія в концепції «Єдине здоров'я»."</p> <p>Екологічне здоров'я водних систем, ґрунтів та їх вплив здоров'я людей. Екологія збудників захворювань людей, пов'язаних з навколишнім середовищем.</p>
<p>Тема 5. Безпечність харчових продуктів, здоров'я населення та концепція «Єдине здоров'я».</p>
<p>Лк5 "Безпечність харчових продуктів, здоров'я населення та концепція «Єдине здоров'я»."</p> <p>Епідеміологічні особливості основних харчових патогенів (віруси, найпростіші), їх географічна поширеність, способи передачі та фактори ризику. Їх вплив на здоров'я населення.</p>
<p>Пр11 "Безпечність харчових продуктів, здоров'я населення та концепція «Єдине здоров'я»."</p> <p>Епідеміологічні особливості основних харчових патогенів (бактерії, мікроскопічні гриби), їх географічна поширеність, способи передачі та фактори ризику. Їх вплив на здоров'я населення.</p>
<p>Пр12 "Безпечність харчових продуктів, здоров'я населення та концепція «Єдине здоров'я»."</p> <p>Епідеміологічні особливості основних харчових патогенів (віруси, найпростіші), їх географічна поширеність, способи передачі та фактори ризику. Їх вплив на здоров'я населення.</p>
<p>Тема 6. Емергентні інфекційні захворювання</p>
<p>Лк6 "Міжнародне здоров'я в концепції «Єдине здоров'я». Емергентні інфекційні захворювання."</p> <p>Студенти будуть ознайомлені з історією емергентних інфекційних захворювань. Сучасні емергентні зоонозні захворювання, викликані <i>Escherichia coli</i> 0157, вірусом Ебола, Covid-19. Міжнародне здоров'я в концепції «Єдине здоров'я».</p>
<p>Пр13 "Емергентні інфекційні захворювання"</p> <p>Основні історичні пандемії, включаючи чуму, віспу, туберкульоз, жовту лихоманку, грип та ВІЛ / СНІД та занововиникаючі (емерджентні) захворювання спільні для тварин і людини. Епідеміологічні практики при емерджентних захворюваннях і в концепції «Єдине здоров'я».</p>
<p>Пр14 "Єдине здоров'я в надзвичайних ситуаціях."</p> <p>Буде розглянуто концепція "Єдине здоров'я" в надзвичайних ситуаціях.</p>
<p>Тема 7. Біотероризм у контексті концепції «Єдине здоров'я»</p>

Лк7 "Біотероризм у контексті «Єдине здоров'я»." Біотероризм у контексті «Єдине здоров'я».
Пр15 "Біотероризм у контексті «Єдине здоров'я»" Значення біотероризму у контексті концепції «Єдине здоров'я»
Тема 8. Проблема антибіотикостійкості в концепції «Єдине здоров'я»
Лк8 "Проблема антибіотикостійкості в концепції "Єдине здоров'я"" Проблема антибіотикостійкості в концепції "Єдине здоров'я"
Пр16 "Проблема антибіотикостійкості в концепції «Єдине здоров'я»" Антибіотикорезистентність у мікроорганізмів, збудників нозокоміальних інфекцій. Механізми стійкості до антибіотиків серед патогенних мікроорганізмів, що переносяться їжею, та їх взаємозв'язок із застосуванням антибіотиків у тваринництві. Оцінка заходів з управління ризиками антибіотикостійкості харчових патогенів у різних точках харчового ланцюга в концепції «Єдине здоров'я».
Тема 9. Біопрепарати в концепції «Єдине здоров'я».
Лк9 "Біопрепарати в концепції «Єдине здоров'я»." Вакцини та біотерапевтичні засоби та їх використання як терапевтичних засобів для боротьби з інфекційними захворюваннями.
Пр17 "Біопрепарати в концепції «Єдине здоров'я»." Вакцини та біотерапевтичні засоби та їх використання як терапевтичних засобів для боротьби з інфекційними захворюваннями.
Пр18 "Підсумковий модульний контроль (диференційований залік)" Письмове (комп'ютерне) тестування

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка до практичних занять
НД2	Розв'язування ситуаційних задач
НД3	Підготовка до поточного та підсумкового контролю
НД4	Підготовка мультимедійних презентацій
НД5	Електронне навчання у системах (MiX (https://mix.sumdu.edu.ua), Zoom, Google meet)

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекції-дискусії
МН2	Розв'язування та аналіз ситуаційних задач (Case-study)

МН3	Навчальна дискусія / дебати
МН4	Метод демонстрацій

На заняттях студенти здобудуть наступні навички: здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу, комунікації, лідерства; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях та брати на себе відповідальність, працювати в критичних умовах; здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп та працювати в команді; здатність управляти своїм часом; здатність логічно і системно мислити та приймати обґрунтовані рішення та інше.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Шкала оцінювання ECTS	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
	Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$140 \leq RD < 169$
	Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$
	Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Усне опитування та коментарі викладача за його результатами
МФО2	Поточне компютерне тестування
МФО3	Розв'язування ситуаційних завдань та настанови викладача в процесі їх виконання

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Поточні контрольні заходи
МСО2	Підсумковий модульний контроль (диференційний залік)

Контрольні заходи:

2 семестр		200 балів
МСО1. Поточні контрольні заходи		120
	Усне опитування, розв'язування ситуаційних завдань, поточне компютерне тестування	120
МСО2. Підсумковий модульний контроль (диференційний залік)		80

	Письмове (комп'ютерне) тестування	80
--	-----------------------------------	----

Контрольні заходи в особливому випадку:

2 семестр		200 балів
МСО1. Поточні контрольні заходи		120
	У випадку карантинних обмежень практичні заняття та їх поточні контрольні заходи проводяться у дистанційному режимі із застосуванням платформи a MiX (https://mix.sumdu.edu.ua), Zoom, Google meet.	120
МСО2. Підсумковий модульний контроль (диференційний залік)		80
	У випадку карантинних обмежень підсумковий модульний контроль (диференційований залік) проводиться у дистанційному режимі із застосуванням платформи a MiX (https://mix.sumdu.edu.ua).	80

Під час вивчення дисципліни, студент за кожне практичне заняття може отримати максимум 5 балів (оцінка виставляється в традиційній 4 бальній системі оцінювання). Наприкінці навчального року обраховується середнє арифметичне успішності студента. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати на практичних заняттях протягом навчального року, – 120. Студент допускається до підсумкового модульного контролю за умови виконання вимог навчальної програми та набрав не менше 72 балів. Підсумковий модульний контроль проводиться на останньому занятті. Оцінка за підсумковий модульний контроль виставляється в традиційній 4 бальній системі оцінювання з подальшим переводом в бали, при цьому оцінці «5» відповідає 80 балів, «4» - 64 бали, «3» - 48 балів, «2» - 0 балів і зараховується студенту, якщо він набрав не менше 48 з 80 балів. Максимальна кількість балів за дисципліну, яку може отримати студент є 200 балів.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди
ЗН2	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)
ЗН3	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання)
ЗН4	Комп'ютери в класах для тестування

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Introduction to One Health: An Interdisciplinary Approach to Planetary Health/ Sharon L. Deem, Kelly E. Lane-deGraaf, Elizabeth A. Rayhel. - Wiley-Blackwell 2018. - 296p.
2	Emerging and Re-emerging Viral Infections : Advances in Microbiology, Infectious Diseases and Public Health Volume 6 / edited by Giovanni Rezza, Giuseppe Ippolito. — 1st ed.: Springer International Publishing, 2017.

3	Applied Demography and Public Health in the 21st Century / edited by M. Nazrul Hoque, Beverly Pecotte, Mary A. McGehee. — 1st ed. : Springer International Publishing, 2017. — XIII, 421 p.
4	Public Health Risk Assessment for Human Exposure to Chemicals / K. Asante-Duah ; by Kofi Asante-Duah. — 2nd ed. : Springer Netherlands, 2017. — XXI, 600 p.
Допоміжна література	
1	Health Education [Електронний ресурс]. — College of the Canyons, 2018. — 337 p.— URL: http://lib.sumdu.edu.ua/liblocal/docs/Books/Health_Education.pdf
2	Практична мікробіологія : навчальний посібник / уклад.: С. І. Климнюк, І. О. Ситник, В. П. Широбоков; за заг. ред.: В. П. Широбокова, С. І. Климнюка. — Вінниця : Нова Книга, 2018. 576 с.
3	Review of Medical Microbiology and Immunology. 14th Edition. / W. Levinson. — McGraw-Hill Education, 2016. 832 p.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Офіційний сайт Центру громадського здоров'я МОЗ України https://phc.org.ua/
2	Позиції ВООЗ щодо окремих вакцин https://www.who.int/immunization/documents/positionpapers/ru/
3	ВООЗ. Положення в світі відносно вакцин та імунізації https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/70114/WHO_IVB_09.10_rus.pdf;jsessionid=DEFA48E4B882CC8702CE25D47406F10E?sequence=4